

04.

Názov projektu:

Revitalizácia parčíka cisárovnej Sissi – záchrana historických smútočných líp (Medený Hámor)

Autor: Andrej Predajniansky

Stručný popis:

K príležitosti úmrtia rakúsko-uhorskej cisárovnej Alžbety Bavorskej - Sissi boli v rámci Uhorska vysadené smútočné lípy. Pozostatky tejto výsadby sme identifikovali pred areálom Medeného Hámru. Dendrologická analýza a dobová fotografia potvrdila túto skutočnosť. Lípy a parčík bol navrhnutý na zápis do pamätihodností mesta Banská Bystrica. Nami navrhovaný projekt rieši odborné ošetrovanie a záchranu drevín – líp, ktoré nie sú v dobrom zdravotnom stave (počítame aj zo záchrany lípky na opačnej strane križovatky a dve lípky na Huštáku), navozenie ornice a regeneráciu trávniku spojenú s dosevom, odstránenie starých podpníkov, výsadbu novej zelene v okolí zastavenia, osadenie lavičiek pre posekanie s kúskom spevnenej plochy, osadenie smetného koša.

Popis projektu:

Cieľom projektu je revitalizovať zvyšok pôvodného parčíka v ktorom bolo umiestnené druhé zastavenie križovej cesty a zachrániť vzácne smútiace lípy. (toho času najstaršia križová cesta na Slovensku, vedúca z mesta Banská Bystrica do obce Špania Dolina). Pri rekonštrukcii cesty popri Medenom Hámri v roku 1983, bola časť parčíka odstránená a zastavenie zbúrané. Mesto Banská Bystrica poskytlo finančné prostriedky na vybudovanie križového zastavenia v pôvodnom stave, ktoré bolo zrealizované v roku 2014. V historickej literatúre bol zistený o tejto lokalite ďalší zaujímavý údaj. Pri príležitosti tragického úmrtia rakúsko-uhorskej cisárovnej Alžbety - Sissi v roku 1898 boli po celej monarchii vysadené smútočné lípy (*Tilia cordata*). Z dobových fotografií, historických prameňov a následnej dendrologickej analýzy, bolo zistené že sa jedná o stromy, ktoré boli vysadené k spomínanej príležitosti. V tomto projekte by sme chceli zahrnúť do záchrany aj lípku na opačnej strane križovatky a dve lípky na Huštáku. Sú taktiež z tohto obdobia.

Navrhovaný projekt rieši: Odborné ošetrovanie historických stromov, výsadbu nových stromov, navozenie ornice a vyrovnanie terénu, odstránenie starých podpníkov, výsev trávniku, odpočívadlo s lavičkami. Lokalita bola navrhnutá na zápis do zoznamu pamätihodnosti mesta Banská Bystrica – pod názvom Parčík cisárovnej Sissi.

Členovia spolkov **BBSOO** a **Permon** pravidelne každý rok realizujú vyhrabanie trávniku a ostrihanie výhonov, v rámci roka spoločnosť ZAaRES realizuje kosbu. Po celkovej revitalizácii a záchrane stromov bude parčík udržateľný jednoduchšie a bude aj vizuálne pôsobiť lepšie.

Časový harmonogram aktivít:

Čas realizácie projektu - do konca roka 2022.

Miesto realizácie projektu:

Parčík sa nachádza medzi ulicami Laskomerská, Lazovná a Cesta na amfiteáter, na časti parcely katastra E, č.p. 845 a 844.

Rozpočet projektu:

Kvantifikácia položiek	
Druh položky:	Suma v €:
1.vid' rozpočet v prílohe	6694,83
Celkový rozpočet projektu v €: ***cenová ponuka bola aktualizovaná na ceny roku 2021-2022 firmou ZAaRES a doplnená v zmysle stanovených pravidiel štatútu PRBB	6694,83€

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Banskobystrický spolok okrášľovací a ochranný v spolupráci s o. z. Permon (pán Gender) dlhoročne organizuje najmä jarné brigády na udržiavanie tohto priestoru. V rámci roka je to zase mestská spoločnosť ZAaRES, ktorá rieši najmä kosbu a drobnú, potrebnú údržbu.

Informácia o prínose:

Zachovanie historicky vysadených stromov, ktoré sú v Banskej Bystrici unikátne a je našou povinnosťou ich zachrániť. Chceme týmto nadviazať na aktivity a záchranu tohto miesta, je to zároveň II. zastavenie krížovej cesty, ktoré zrekonštruovali v spolupráci s mestom Banská Bystrica ľudia ako p. Pavol Gender a Ivan Trenčan v roku 2014. Taktiež tadiaľto vedie Barborská cesta.

Udržateľnosť projektu:

Pravidelné dobrovoľnícke brigády, spolupráca so spoločnosťou ZAaRES na odbornej starostlivosti.

Rozpočet ošetrovania drevín a trávnikov v parčíku "Sisi" Medený hámor							ZAaRES BB
čís. pol.	Skrátený popis	MJ	Množstvo	Jednotková cena	Dodávka	Montáž	Celkom
1	Ošetrovanie vzrastlých stromov (25 m výšky)	ks	7	189,22 €		1 324,54 €	
2	Ošetrovanie vzrastlých stromov (10 m výšky)	ks	10	156,00 €		1 560,00 €	
3	frézovanie pňov do 0,2 m	ks	10	14,03 €		140,30 €	
4	Kopanie jám na výsadbu drevín, priemer balu 60cm	ks	3	21,50 €		64,50 €	
5	Výsadba drevín s balom, 60 cm	ks	3	12,94 €		38,82	
	Lipa malolistá (Tilia cordata "Rancho") km 12-14 cm	ks	3	94,00 €	282,00 €		
6	Osadenie kolovej konštrukcie	ks	10,5	2,85 €		29,93	
	Drevené koly 300 cm	ks	10,50 €	2,80 €	29,40 €		
7	Odkopávky zeminy bez paženia	m3	0,9	17,20 €		15,48	
8	Uloženie šlapákov v rovine	m2	9	3,15 €		28,35 €	
	Kamenné šlapáky	m2	9	19,80 €	178 €		
9	Výkop jám na lavicu	ks	6	5,18 €		31,08 €	
10	osadenie lavice s betónovými nohami	ks	3	18,23 €		54,69 €	
	Lavica drevo, betón	ks	3	170,00 €	510,00 €		
11	Úprava pláne	m2	255	0,87 €		221,85 €	
12	Dosypanie ornice do 0,2 m	m2	255	0,92 €		234,60 €	
	Ornica nepreosieaná	t	32	17,00 €	544		
13	Obrobenie pôdy hrabaním 3x	m2	765	0,10 €		76,50 €	

14	Obrobenie pôdy valcováním 2x	m2	510	0,05 €		25,50 €	
15	Výsev trávneho semena TIEŇ naširoko	m2	255	0,54 €		137,70 €	
	Trávne semeno	kg	7,65	7,45 €	56,99 €		
10	Presun hmôt pre sadovnicke účely	km	208	3,60 €		748,80 €	
11	Polievanie drevín a rastlín počas roka	m3	16	22,60 €		361,60 €	
12	Suma bez DPH	€			1 600,59€	5 094,24 €	6 694,83 €

Parčík cisárovnej Sissi / Medený Hámor/

Zlý stav lipky na opačnej strane križovatky /počítame v projekte s jej záchranou a odborným ošetrením/

Lipky na Huštáku / ZAaRES sa priebežne pokúša o záchranu/ - zástavba výrazne obmedzila život stromom

Naše brigády a údržba:

